

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

febi 23930 bremsevæske
Artikkel nummer 26748, 23932, 23930

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

1.2.1 Relevante anvendelser

bremsevæske

1.2.2 Anvendelser som frarådes

Ingen kjent.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG
Wilhelmstr. 47
58256 Ennepetal / TYSKLAND
Telefon +49 2333 911-0
Telefaks +49 2333 911-444
Hjemmeside www.febi.com
E-post info@febi.com

Informerende avdeling

Teknisk informasjon info@febi.com
Sikkerhetsdatablad info@febi.com

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen +49 (0)89-19240 (24h) (bare for britiske språk)
Firma +49 2333 911-0

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

2.1.1 Klassifisering iht. forordning (EF) 1272/2008 [CLP]

ikke bestemt

2.1.2 Klassifisering iht. forordning 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Ingen klassifisering.

2.2 Merkingselementer

Merking iht. forordning 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Produkter er ikke merkepliktig i hht. EUs-retningslinjer.
Faresymboler ingen
R-setningene ingen
Spesiell merking Helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning fra yrkesmessige brukere.

2.3 Andre farer

Fysikalske-kjemiske farer Ingen kjente farer.
Helsefarer Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Ved svelging hhv. oppkast, risiko for inntrenging i lungene.
Miljøfarer Inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
Andre farer ingen

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Produkttyp:

Dette produktet er en stoffblanding.

Innhold [%]	Bestanddel
1 - <10	1,1'-iminodipropan-2-ol
	CAS: 110-97-4, EINECS/ELINCS: 203-820-9, EU-INDEX: 603-083-00-7
	GHS/CLP: Eye Irrit. 2: H319
	EEC: Xi, R 36
1 - <10	2,2'-oksydieten
	CAS: 111-46-6, EINECS/ELINCS: 203-872-2, EU-INDEX: 603-140-00-6
	GHS/CLP: Acute Tox. 4: H302
	EEC: Xn, R 22

Kommentar til bestanddeler

SVHC liste (Candidate List of Substances of Very High Concern for authorisation): Inneholder ingen eller mindre enn 0,1% av de opplistede stoffene.
Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i AVSNITT 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt råd	Fuktige klær må skiftes.
Etter innånding	Sørg for frisk luft. Ved besvær, sørg for legebehandling.
Etter kontakt med huden	Ved hudkontakt, vask med vann og såpe. Ved vedvarende hudirritasjon, kontakt lege.
Etter kontakt med øye	Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
Etter svelging	Innhent straks råd fra lege. Ikke fremkall oppkast. Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen kjent.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandles symptomatisk.
Vis dette sikkerhetsdatabladet til legen.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slokkingsmidler

Egnet slokkingsmidler	Karbondioksid. Vanntåke. Brannslukkingspulver. Skum.
Uegnet slokkingsmidler	Full vannstråle.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Fare for dannelsen av toksiske pyrolyseprodukter.
Nitrogenoksid (NOx).
karbonmonoksid (CO)

5.3 Råd til brannmannskaper

Bruk trykkluftmaske ved brannslukning.
Brannrester og kontaminert brannslukningsvann må fjernes i overensstemmelse med de lokale myndigheters forskrifter.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Spesiell sklifare ved tilsøling/lekkage av produktet.
Med vann dannes sklifarlige belegg.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Arealmessig utvidelse må forhindres (f.eks. ved inndemming eller oljesperring).
Må ikke slippes ut til kloakksystem/overflatevann/grunnvann.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tas opp med væskebindende materiale (f.eks. universalbindemiddel).
Materiale som er tatt opp går til forskriftsmessig avfallsbehandling.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se AVSNITT 8+13

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå dannelse av oljetåke.
Produktet er brennbar.
Vask hendene før pauser og ved arbeidets slutt.
Tilsølte, vætete klær må fjernes straks.
Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttende salve.
Det må ikke spises, drikkes, røykes, brukes snus under arbeidet.
Forurensede arbeid klær bør ikke fjernes fra arbeidsområdet.
Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Må kun oppbevares i originalbeholder.
Inntrenging i jordbunnen må forhindres forsvarlig.
Må ikke lagres sammen med oksidasjonsmidler.
Må ikke lagres sammen med næringsmidler og føremidler.
Produktet er hygroskopisk.
Lagres kjølig. Lagres tørt.
Hold emballasjen tett lukket.
Beskyttes mot oppvarming/overoppheting.
Oppbevar emballasjen på et godt ventilert sted.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se AVSNITT1.2

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametere

Bestanddelar med
arbeidsplassrelaterte, for overvåking
(NO)

ikke relevante

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Date 20.02.2014, Revisjon 20.02.2014

Version 04. Erstatte versjon: 03

Siden 4 / 8

8.2 Eksponeringskontroll

Tilleggsopplysninger ang. utforming av tekniske anlegg	Sørg for tilstrekkelig lufting.
Vern av øyne/ansikt	Vernebriller.
Håndvern	Ved angivelsene dreier det seg om anbefalinger. Ta kontakt med hanskeprodusenten for ytterligere informasjon. Nitrilgummi, >480 min (EN 374).
Kroppsværn	Lette verneklær.
Andre	Unngå kontakt med øynene og huden. Damp må ikke innåndes. Beskyttelsesklær bør velges spesifikt for arbeidsplassen, avhengig av konsentrasjon og kvantitet av de substansene. Motstandskraften i beskyttelsesmateriale bør verifiseres av respektive leverandør.
Åndedrettsvern	Åndedrettsvern ved høye konsentrasjoner. Hel ansiktsmaske, filter A.
Termisk fare	ingen
Miljø-eksponering - begrensning og kontroll	Se Kapittel 6+7.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon angående grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	flytende
Farge	gulaktig
Lukt	karakteristisk
Duftterskel	ikke bestemt
pH	7 - 8,5 (20°C) (SAE J 1703)
pH-verdi [1%]	ikke bestemt
Kokepunkt [°C]	> 260 (FMVSS 116)
Flammepunkt [°C]	> 130 (DIN ISO 2592)
Antennelighet [°C]	> 200 (DIN 51794)
Nedre eksplosjonsgrense	1,5 Vol.%
Øvre eksplosjonsgrense	ikke bestemt
Brannfremmende	nei
Damptrykk/gasstrykk [kPa]	< 0,1 (20°C)
Relativ tetthet [g/ml]	~ 1,07 (DIN 51757) (20 °C / 68,0 °F)
Fylltetthet [kg/m³]	ikke brukbar
Oppløselighet i vann	blandbar
Fordelingskoeffisient [N-oktanol/vann]	ikke bestemt
Viskositet	~15 -17mm²/s (20°C) (DIN 51562/T1)
Relativ damptetthet relatert til luft	ikke bestemt
Fordampningshastighet	ikke bestemt
Smeltepunkt [°C]	~-70 (DIN 51583)
Selvantennningstemperatur [°C]	ikke brukbar
Nedbrytingstemperatur [°C]	ikke bestemt

9.2 Andre opplysninger

ingen

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Ingen kjent ved forskriftsmessig bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilt under normale omgivelsesvilkår (romtemperatur).

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Date 20.02.2014, Revisjon 20.02.2014

Version 04. Erstatte versjon: 03

Siden 5 / 8

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Reaksjoner med sterke oksidasjonsmidler.

10.4 Forhold som skal unngås

Se AVSNITT 7.2.

10.5 Uforenlige materialer

ikke bestemt

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukter kjent.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet

Innhold [%]	Bestanddel
1 - <10	1,1'-iminodipropan-2-ol, CAS: 110-97-4
	LD50, oral, Rotte: 4765 mg/kg.
1 - <10	2,2'-oksydietan, CAS: 111-46-6
	LD50, dermal, Kanin: 11890 mg/kg.
	LD50, oral, Rotte: 12565 mg/kg.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon ikke bestemt

Hudetsing/hudirritasjon ikke bestemt

Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt ikke bestemt

STOT – enkelteksponering ikke bestemt

STOT – gjentatt eksponering ikke bestemt

Mutagenitet ikke bestemt

Reproduksjonstoksisitet ikke bestemt

Kreftframkallende egenskap ikke bestemt

Generelle bemerkninger Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Klassifiseringen er foretatt etter beregningsmetoden (1999/45/EF, Forskrift om klassifisering, merking mv. Av farlige kjemikalier) i Retningslinje for tilberedning.

De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene er beregnet for personer innen medisinske yrker, fagfolk innen sikkerhet og helsevern på arbeidsplassen og for toksikologer. De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene stammer fra råstoffprodusentene.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet

Innhold [%]	Bestanddel
1 - <10	1,1'-iminodipropan-2-ol, CAS: 110-97-4
	LC50, (96h), Brachidanio rerio: > 100 - 2200 mg/l.
	EC50, (72h), Algae: 270 mg/l.
	EC50, (48h), Daphnia magna: 2777 mg/l.
1 - <10	2,2'-oksydietan, CAS: 111-46-6
	LC50, (96h), fish: > 1000 mg/l.
	EC50, (24h), Daphnia magna: > 10000 mg/l.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Holdning på miljøfelt ikke bestemt

Holdning i kloakkrenseanlegg ikke bestemt

Biologisk nedbrytbarhet ikke bestemt

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Date 20.02.2014, Revisjon 20.02.2014

Version 04. Erstatte versjon: 03

Siden 6 / 8

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

I henhold til all tilgjengelig informasjon ikke å klassifisere som PBT eller vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger

Klassifiseringen er foretatt etter beregningsmetoden (1999/45/EF, Forskrift om klassifisering, merking mv. Av farlige kjemikalier) i Retningslinje for tilberedning.

Ingen økologiske data tilgjengelige for produktet som helhet.

Produktet må ikke slippes ukontrollert ut i miljøet og ut i kommunalt avløp.

De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene stammer fra råstoffprodusentene.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Anbefaling: Emballasjen må tømmes fullstendig (dryppfri, rislefri, sparkelren). Emballasjen skal overensstemmende med de til enhver tid gjeldende lokale/nasjonale bestemmelser tilføres gjenbruks- hhv. Utnyttelsesformål.

Produkt

Kontakt produsent angående gjenvinning.

EF-direktivet 2002/95/EF (RoHS) for begrensning av bruken av bestemte farlige stoffer blir overholdt.

EAL-Avfallskode

160113*

Ikke rengjort emballasje

Ikke kontaminert emballasje kan gå til gjenvinning.

Emballasje som ikke kan rengjøres, må elimineres på samme måte som stoffet.

EAL-Avfallskode

150102

150104

150110*

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se AVSNITT 14.2

14.2 FN-forsendelsesnavn

Landtransport iht. ADR/RID

IKKE FARLIG GODS

Innlandsskipsfart (ADN)

IKKE FARLIG GODS

Transport til sjøs iht. IMDG

NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

Luftransport iht. IATA

NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

14.3 Transportfareklasse(r)

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se AVSNITT 14.2

14.4 Emballasjegruppe

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se AVSNITT 14.2

14.5 Miljøfarer

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se AVSNITT 14.2

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Tilsvarende opplysninger under AVSNITT 6 til 8.

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

ikke brukbar

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSEROPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

EØS-FORSKRIFTER	1967/548 (1999/45); 1991/689 (2001/118); 1999/13; 2004/42; 648/2004; 1907/2006 (Reach); 1272/2008; 75/324//EØS (2008/47/EG); 453/2010/EF
TRANSPORTFORSKRIFTER	ADR (2013); IMDG-Code (2013, 36. Amdt.); IATA-DGR (2014)
NASIONALE FORSKRIFTER (NO):	FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. Av farlige kjemikalier. (2002-07-30, 2004-07-30)
- Avfallskode, NORSAS	7021
- Aktivitetsinnskrenkning legge merke til	nei
- VOC (1999/13/EG)	0%

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

ikke brukbar

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16.1 R-setningene (Kapittel 3)

R 22: Farlig ved svelging.
R 36: Irriterer øynene.

16.2 Risikosætninger (AVSNITT 3)

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H302 Farlig ved svelging.

16.3 Forkortelser og akronymer:

ADR = Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route
RID = Règlement concernant le transport international ferroviaire de marchandises dangereuses
ADN = Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voie de navigation intérieure
CAS = Chemical Abstracts Service
CLP = Classification, Labelling and Packaging
DMEL = Derived Minimum Effect Level
DNEL = Derived No Effect Level
EC50 = Median effective concentration
ECB = European Chemicals Bureau
EEC = European Economic Community
EINECS = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS = European List of Notified Chemical Substances
GHS = Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
IATA = International Air Transport Association
IBC-Code = International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk
IC50 = Inhibition concentration, 50%
IMDG = International Maritime Code for Dangerous Goods
IUCLID = International Uniform Chemical Information Database
LC50 = Lethal concentration, 50%
LD50 = Median lethal dose
MARPOL = International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
PBT = Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance
PNEC = Predicted No-Effect Concentration
REACH = Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
TLV@TWA = Threshold limit value – time-weighted average
TLV@STEL = Threshold limit value – short-time exposure limit
VOC = Volatile Organic Compounds
vPvB = very Persistent and very Bioaccumulative

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Date 20.02.2014, Revisjon 20.02.2014

Version 04. Erstatte versjon: 03

Siden 8 / 8

16.4 ANDRE OPPLYSNINGER

Forandring

Kapittel 4 komme i tillegg: Vis dette sikkerhetsdatabladet til legen.

Kapittel 6 komme i tillegg: Med vann dannes sklifarlige belegg.

Kapittel 7 komme i tillegg: Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.

Kapittel 7 komme i tillegg: Forurensede arbeid klær bør ikke fjernes fra arbeidsområdet.